Budget Estimates for 1969-70—Demands for Grants

DEMAND NO. 6

Sri K. LAKKAPPA (Minister for Public Works).—Sir, on the recommendation of the Governor. I beg to move :

> "That a sum not exceeding Rs. 14,89,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1970, in respect of 'Other Taxes and Duties'."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

> "That a sum not exceeding Rs. 14,89,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1970, in respect of 'Other Taxes and Duties'."

Along with this Demand, Demand Nos. 29, 30, 30A, 30B, 31, 31-A, 32, 43, 45, 46, 47, 48, 49 and 50 are deemed to have been moved, and are open to discussion.

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—There is no such demand as Demand No. 49 and no amount is provided and no estimates have been placed on the Table of the House.

Mr. SPEAKER.—I shall find out if Demand No. 49 is wrongly typed. The discussion may proceed on all the demands except Demand No. 49.

There is a notice of motion given under Rule 147. I shall indicate the correct position at the beginning and then permit it to be moved. Rule 148 (vii) says :

> "It shall not anticipate discussion of a matter which is likely to be discussed in the same session."

Ordinarily this motion would have been disallowed under this rule. But today somehow or other, by coincidence, the matter to be discussed under the Demand and the subject matter of the motion are the same. In consultation with the Leaders of both the sides, I have decided to admit it. But this should not be taken as a precedent. It is admitted on condition that this motion will be considered along with the present Demands of today. The Hon. Member may move now the motion.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I beg to move the following motion :

> "That this House recommends to Government to earmark Rs. 20 crores for Krishna basin and Rs. 10 crores for Cauvery

(SRI H. N. NANJE GOWDA)

basin thus a total of Rs. 30 crores in 1969-70 Budget for the development of irrigation in the respective Basins."

Sri K. PUTTASWAMY.—I do not know what to say on this matter.

Mr. SPEAKER.—Before I made up my mind on this matter, I had consultation with the Leader of the Opposition and the Hon. Leader of the House. Though strictly speaking this motion is not admissible under the Rules, I have said that this should not be cited as a precedent. Because the subject-matter of the two motions coincide and since no separate time is allowed, I have allowed the motion on the condition that this motion should be debated along with the Demands. I have also said that this should not be taken as a precedent.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am in a highly embarrassing position. I wish the Speaker had allowed some time for me to say whether such a motion can be admitted at all and whether it would not set up a very wrong precedent. Now I cannot say anything more. I had the benefit of consultation with the Leader of the House and the Leader of the House informs me that he has no objection for such a matter contained in the notice being discussed.

Mr. SPEAKER.—I have already said that under Rule 175 no matter other than the Demands can be taken up and therefore it should not be taken to be a precedent. Since the subject matter is the same, I have permitted it.

Sri K. PUTTASWAMY.—I should not be understood as saying anything against the opinion expressed by the Hon. Speaker. It was open to the Hon. Member to have opposed the motion. It was open to the Hon. Member to have suggested increased allotment. But now what happens is that when you have permitted this motion to be moved, it presupposes that the opinion of this House will have to be taken on the motion.

Mr. SPEAKER.—Yes, that will have to be taken.

Sri K. PUTTASWAMY.—I do dot think such a thing could be permitted. They could have tabled a cut motion and raised a discussion on that. I do not want to say anything more. I would only request the Hon Speaker to forgive me for making this submission.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That this House recommends to Government to earmark Rs. 20 crores for Krishna Basin and Rs. 10 Crores for Cauvery Basin thus a total of Rs. 30 Crores in 1969-70 Budget for the development of irrigation in the respective Basins."

3-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ. – ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 90ರಿಂದ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸೇರಿ ಇತರ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕಾಗು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ದೇಶದ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಳೆದಿರತಕ್ಕ ನೀತಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೆಲವು ಅರ್ಧಮರ್ಧವಾಗಿವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದೆ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಬರಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಬಾರದೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಭಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಅಪಾರವಾದ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣ, ಗೋದಾವರಿ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನೋ ಇವೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ 1974ರೊಳಗೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. 1974ರೊಳಗೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ, ಹಾರಂಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಅಂದಾಜಿರಲಿ, ಕೇಳಿಕೆ ಇರಲಿ, ಬೇಡಿಕೆ ಇರಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಲವಲೇಶವೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವತನಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋದಾವರಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನು ನೀರು ದೊರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದು ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಆತಂಕವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೃಷ್ಣ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್, ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕುದು ನಮಗೆ ಆಖ್ಯೈರಾಗಿ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕವಾಗಿ, ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಏನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನಿರಬೇಕು ಎಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಆಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಅಂತಿಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರಭಾವವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಪ್ರಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ, ತಾರತಮ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ವಾಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ತನಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದ ಸಹಾಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅಪಾರವಾದ ಹಣವಿದೆ, ಆ ಹಣದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಡೆಸ್ಪರೇಟ್ ಆಗಿ, 'ಮಾರಿ ಕಣ್ಣು ಹೋತನ ಮೇಲೆ' ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ, ಬಡಪಾಯಿಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕಣ್ಣು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ವರಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ರೈತರ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ, ರೈತರ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತನ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಎಚ್ಚತ್ತು, ದಂಗೆ ಎದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಮುರಿಯುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಿದ್ದಾನೆ. 22 ವರ್ಷ ಕಾಲ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿ ಅನ್ಯಥಾ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿ ದುಂಡಾವರ್ತಿಯಿಂದ ಬಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಶುದ್ಧ ಮೂರ್ಖತನ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹೇಡಿತನದ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶರಿದ್ದಾರೆ, ಲಕ್ಷಾಧೀಶರಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಮುಟ್ಟತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಎಲ್ಲಿದೆ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಏನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇನು; ಕೊಟ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಿಮಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಮುಟ್ಟತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವಿದೆಯೇ? ಬಡಪಾಯಿಗಳು, ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಅಂಥ ರೈತರ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಇದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಗುಜರಾತಿಗಳು. ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮನೋಭಾವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಅವರ ಕೆಲಸ ಅದು. ಆದರೆ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ನೀವು ಅವರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಸಭಾಪತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಂದು ಈ ಬೇಡಿಕೆ 5 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಒಬ್ಬರು, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಜನರಲ್ ಎಂದು ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇಬ್ಬರು ಉಪ ಸಚಿವರಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ 5 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು 5 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಫೈಲುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇಂದು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ತಾನೆ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇಂದು ಮೂಗಿಗಿಂತ ಮೂಗುತಿ ಭಾರ, ತಲೆ ಶಿರೋಭಾರ ಎಂಬಂತೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ, ಕೆಲಸ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಎಂಜಿನಿಯರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇಸ್ಪೀಟನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡು ಬಂತು, ಕೆಲಸವಿದ್ದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು

ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಮನರಂಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೈತುಂಬ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ನೆಪ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಕೃಷ್ಣ, ಹೇಮಾವತಿ, ಹಾರಂಗಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹಣವೆಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವೇ? ಕೆಲವು ನಿರರ್ಥಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ಯಾರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದು? ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಈಗ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೆವ್ವಗಳ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಗು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕುಲಾವಿ ಹೊಲಿಸುವಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಿಶೇಷ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವಾಗ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರು ಕರೆಯ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

[CHAIRMAN (SMT. K. LEELAVATHI RAI) in the Chair.]

ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲು ತಯಾರಿಸಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇಂದು ಹಣವಿಲ್ಲ, ಖಜಾನೆ ಖಾಲಿಯಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಧ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಉಪಸಚಿವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಕುಣಿಗಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು, ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಜಾಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಚನಬೆಲೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಜಗಳವಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧತೆಯಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಜಗಳವಾಗಿದೆ, ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೇ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಗಳವಾಗಿದೆ. ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, 80 ಅಡಿ ಇರಬೇಕೇ, 120 ಅಡಿ ಇರಬೇಕೇ ಎಂದು ಜಗಳವಾಗಿದೆ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿಗೆ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಶರಾವತಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಬರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮದ್ರಾಸು, ಮುಂಬಯಿ, ಆಂಧ್ರ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಮಾರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಿವೇಕವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸವಿರಲಿ, ಸರಕಾರ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಜಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಸಚಿವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಯಿದೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ನಾರೆ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ಖದೀಮ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ಆತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರನಲ್ಲ ಕೆರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೇ ನೀರಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಊರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರಿಗೋ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರಂತೆ. ಯಾರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು, ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು, ನಾನಿದ್ದೇನೆ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಹೀಗಾದರೆ ಎಂಜಿನಿಯರು ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಇಂಥ ವಿಚಾರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಏನು ತಾನೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇವತ್ತು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್—ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಬಾರದು ಎಂಬ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಇವತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದು ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವೇ ನಡೆದಿದೆ. ಒಂದು ಯುದ್ಧದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜಗಳ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಇತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಮಾತು ಆಗಲೇ ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ಅಳವಡ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವತ್ತು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಒಂದು ನೀತಿ ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಗಳ ಏನಿದೆ ಅದು ಉದ್ಭವವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ನೇರವಾಗಿ ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡದೇ ಇರಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರು ಇರುವ ತನಕ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಎರಡು ಕಮಿಷನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಖಚಿತವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಲವಾರು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 98 ಕೋಟಿ 74 ಲಕ್ಷ 27 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವೆಚ್ಚ ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳು ಏನಿವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅರಿವು ಏನಿರಬೇಕೆಂಬ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ ಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದೊಂದು ಹಂತವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಜ್ಞರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಿತ್ರಾರವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಇದೆ. ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ

ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಆಫ್ ವರ್ಕ್ ಇದೆ ಅದು ಆಗಬಾರದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಆತಂಕ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರೇ ಡಿಸೈನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೊಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು Execution ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇವರು Execution ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನಿರುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರನ್ನು ಹಣ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಜೋನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎರಡು ಜೋನುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಜೋನನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಜೋನಿನ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಗ್ ಇಂಜನಿಯರ್ (ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್), ಅಂತ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಏಕೆ ಟ್ಯಾಗ್ ಆನ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಪ್ಲಾನ್ ಅಂಡ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮವಾದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಮಿತ್ರಾ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವವನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಗಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯವರಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸೈಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಹೊರತು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸೈಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಡೀಷನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿ ಅಂತ ಆದರೂ ಕರೆಯಿರಿ ಅಥವಾ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿ ಅಂತ ಆದರೂ ಕರೆಯಿರಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಇಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಹುದ್ದೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸೈಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆತ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಅದನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಗಿ ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಗ್ ಇಂಜನಿಯರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಆತ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಆಯಾ ಜೋನಿನ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಟ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತನಿಖೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ ಅದು ಅಂತಿಮವಾಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಕೊನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುದ್ದೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿರ ಬೇಕು, ಆತ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಕೊನೆಯದಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ನಾನಿನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಅನಂತರ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟನ್ನು ಅಂದರೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ—ಒಂದು ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್ ಎಂತ ಮಾಡಲಿ, ಆ ಸೆಲ್‌ನವರು ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ರಿಟರ್ನ್—ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲೇನಾದರೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂದರೆ ಇನ್‌ಫ್ರುಕ್ಟ್ಯುಯಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚೆರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಸೆಲ್‌ನವರು ಅಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್‌ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಸೆಲ್ಲನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್‌ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಈ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಅಕ್ರಮವಾದ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಲಿ ನಾನು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ರೈತನಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದ್ದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ತಾವಾಗೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ತಗಲತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯವೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ನದಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗಿದ್ದ ಭಾಗವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಾವು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವೋ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ನಾವು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ನಾವು ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಖಂಡತುಂಡವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ನಾವು ನಮಗೆ ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ-ನದಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡಲು ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ವಹಿಸತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಷ್ಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ—ಮಾಡಲಿ ಅನ್ನಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನುನಡೆಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಕೇಂದ್ರ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ಕಾರಣಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ ಅದನ್ನು ಎರಡುಮೂರಾವರ್ತಿ ಮುಂದೂಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ನಾವಿನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ನಮಗೊಂದು ದುರ್ದೈವವಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲೀಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಆ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ಖಾಸಗೀ ಕೆಲಸದ ಸಲುವಾಗಿ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ಅವರು ಎರಡು ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಂದ್ರದ ಸಿ. ಪಿ.

ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಆ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಆ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರ ತಿಳಿಗೇಡಿತನವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದವರು ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ಹೀಗೆ ಕೇಳಿರತಕದ್ದು ತೀರಾ ಅವರ ದರ್ಜೆಗೆ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಅವರು ಅಷ್ಟು ಅಲಾಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಇರತಕದ್ದು ಒಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದುರ್ದೈವವಾದರೆ, ಆ ಕೇಂದ್ರ ವಾಟರ್ ಪವರ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇದು ಎರಡನೆಯ ದುರ್ದೈವ. ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಪಡೆಯಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸಲೇಬೇಕು; ಸಾಧ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮಗೀಗ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಲಿಪ್ರೆಜ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರು ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಂಗಳು ತಲೆದೋರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್—ನೋ ಲಾಸಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವುಗಳ ಪೂರ್ಣ ವೆಚ್ಚವೆಲ್ಲಾ ಆ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾದುದಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸರವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರವಿಷ್ಟೆ: ನಾವೀಗ ನಮ್ಮ ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಿಟರ್ನ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ. ಆ ಪ್ರತಿಫಲ ನಾವು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 17ರಂತೆ ರಿಟರ್ನ್ ಬಂದರೆ ಆಗ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಈ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ರಿಟರ್ನ್ ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ನಾಲ್ಕು ರಿಟರ್ನ್ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳತಕ್ಕದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್‌ಸಿಡೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಎತ್ತಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಕಡಮೆ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಬ್‌ಸಿಡೈಜ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ದರ್ಜೆಗಳವರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಬೆಂಚರುಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆಗ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರಿಟರ್ನ್ ಶೇಕಡ ಒಂದೂವರೆ ಅಥವಾ ಎರಡಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್‌ಸಿಡೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾವು 1974 ರೊಳಗೆ ಆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ 1976 ರೊಳಗೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರನ್ನಾಗಲೀ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಆ ಆಂಧ್ರದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರಕ್ಕೆ ಆ ಕ್ರೆಸ್ಟ್‌ಗೇಟುಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನಾವು ಆ ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಪಾಲನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೊಂದು ಸಂಶಯವೇನು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಗೋದಾವರಿ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾಕ್ಕೆ ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಲು ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕುತಂತ್ರದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಉಚಾಯಿಸಿ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಈ ವಿಧಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಆ ಮಂತ್ರಿಯ ಹಿಪಾಕ್ರಸಿಯೇ ವಿನಾ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೮-10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಕುಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದೇನು ರೀಚಾಗುತ್ತದೊ ಇಲ್ಲವೋ ಕಾಣೆ. ನಾವು ಏನೇ ಆಗಲಿ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ 30—40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ವಾದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಎರಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಪ್ಲಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಪ್ಲಾನುಗಳಲ್ಲಿ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ 8 ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ತರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವರ್ಷಂ ಪ್ರತಿ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸ್ಪಿಲ್ವೇವರ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಅವು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳಬಾರದು.

ಇನ್ನು ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಗ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಪಕೂನ ಇದೆ. ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಆಗತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಗ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವಾಟರ್ ಯುಟಿಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನೂ ಇಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ನೀರನ್ನು ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ರೈತ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನೇನೋ ನೀವು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಕಾನೂನು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ.ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಕಾನೂನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನುಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಏನು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೋ ಅದರ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ವಾಟರ್ ಮೇಂಟನೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಯುಟಿಲೈಜೇಷನ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಅವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸರ್ಕಾರದ ಪತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 14 ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ 1969–70ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡು ತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾ ದಂತ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇ ಗೌಡ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ನೀರಾವರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು. ಈ ಎರಡು ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ

ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತಜ್ಞರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ, ಇಂದು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹಂತ ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವೆ ಆದಂಥ ಒಪ್ಪಂದ ವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 1974ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಈ ಎರಡು ಬೇಸಿನ್ನುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕಾದಾಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಬೃಹದಾಕಾರ ವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ನಲ್ಲಿ 1974 ನಂತರ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಈಗ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿ, ಹಾರಂಗಿ ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಕಪಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ನಾವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ 1974ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟ ಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿ ಯೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿಗಾಗಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಯರ್‌ಮಾರ್ಕ್‌ಮಾಡಿ ಆ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ, ಕಬಿನಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರುಮಾಡಿರತಕ್ಕ 9 ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾ ಗಲೇ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 174 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಂತೋಷ ವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 2-3-5-10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೇವಲ ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1-2-5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಾದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ದಲ್ಲಿ 1963ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಎರಡು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಏಡಿಯೂರು ಅಡ್ಡಹಳ್ಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಲ್ಲತ್ತ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ 5 ಮತ್ತು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. 1963ರಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ 5 ವರ್ಷಗಳು ಮುಗಿದು 6ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಆ ಕೆಲಸ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿರು ವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ ಒಂದು ರಾಚಯ್ಯನವರು ಬಂದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಇನ್ನೊಂದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ 5 ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ, ಮೂರು ಲಕ್ಷ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದು

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಅಲ್ಲಿನ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೊನೆಯ ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಪಡೆಯದೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. 1968–69ನೇ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ 5 ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ 5 ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ, ನನ್ನ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೆಲೆಯೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ, ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಅಂದರೆ 1969–70ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಡ್ಜು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವ ಯಾವ ವಿಚಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಥವಾ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುವ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕೆಲವೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಆ ಸೇತುವೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾಗದವೂ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

[Mr. Speaker in the Chair]

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಯುನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಮಿಶನ್ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಮಿಶನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ, ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ರೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ನಾಡಿನವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆಗತಕ್ಕ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಯಾರು ಹೊರುತ್ತಾರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಾದವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1968–69 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 270 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಾಗಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗಾಗಲಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಪೋಲು ಇಲ್ಲ, ಇನ್‌ಸುಲೇಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ವೈಯರ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಇಂಥ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀರಿಗೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 25 ರೊಳಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಂದಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ಸುಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಇವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಲಂಚಕೋರತನ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಹೊರಗಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುದಾರರನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲುಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಲಾಭಕೂಡ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ' ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷ ತುಂಬದೆ ಹೋದರೂ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಅವರೇ ಎಕ್ಸಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ' ಹಾಗೆ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P. M.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ (ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥಾ ಮಾತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇತರ ದೇಶಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಭಾವನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 9ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಇದೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ 27 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 9 ಪರ್ಸೆಂಟ' ಮಾತ್ರ ನಿರಾವರಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಅವುಗಳ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಅವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಯಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಯಿನಾ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿನ ನೀರನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ತಂತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಕೃಷ್ಣಾ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ)

ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥಾದ್ದು 2 ವ್ಯಾಲಿಗಳು. ಒಂದು ಕೃಷ್ಣಾವ್ಯಾಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾವೇರಿವ್ಯಾಲಿ. ಈ ಎರಡು ವ್ಯಾಲಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ, ನೀರಾವರಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮಾಡ ಬೇಕೇ ವಿನಾ ಬೇರೆಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದುವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಎನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ದಿವಸಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕಾಸ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನಗಳಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿ ಬ್ಯೂಷನ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮಸೀದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟು ತ್ತೇವೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಜನತೆಯ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಬೇಜಾರುಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಚಳುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಾದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆರಾಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಹಾಗೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನ ವಿಧಿಸುವುದಾದರೆ ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಜನತೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಎತ್ತು ವುದಾದರೆ ಜನ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತರು ಶ್ರೀಮಂತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಂದ ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಈ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರ ಬೇಕಾದಂಥ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ? ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 1963ರಲ್ಲೇ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಂಡೇತೀರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡ ಬೇಕು. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸುಖಮಯವಾದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಬಹಳ ಚೆಂದ ದಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ದಿವಾನರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರಿಂದ ಹಣ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೆನವಲಂಟ್ ಫಂಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಎತ್ತಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದವರು 500 ರಿಂದ 600 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟ ಜನ, ನಿಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು

ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡು ವಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಬರುವಂತೆ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ (ಷಾಹಪೂರ).—ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ನೀವು ಜೋಳಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಜನರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನು 2–3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಸಹ ಸಾಲದಾಗಿ ನಮಗೆ ಕೊರತೆ ಬೀಳಬಹುದು. ಆದ ಕಾರಣ ನಾವು ಕಾಳಿನದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕಾಳಿನದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಈ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಒಳಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದಲೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಬೆಳೆದಿವೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 28500 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಟಾರ್ ಹಾಕಿಸಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಡೆಫರ್ ಮಾಡಿದರು. ಡೆಫರ್ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಡೆಫರ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್, ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಡ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ಚಳಿಗಾಲ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಲು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಮುಖಗಳು ಸ್ಮಶಾನದ ಹೆಣಗಳ ಮುಖದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಧೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಟಿ. ಬಿ. ಖಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಹಣ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊರಟರೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊನೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತಕ್ಷಣ ಮಡ್ ರೋಡ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬಸ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹದ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ)

ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳಿಸಿದಂತಹ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು ಹಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು, ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುವಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—Mr. Deputy Speaker, Sir, just now the Hon'ble Member Sri Gureddi was referring to the conditions of roads in Bijapur District. Probably he is under the wrong impression that in Gulbarga District from where the present Cheif Minister hails...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಿಂದ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾರ್ಡರ್ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಟಾರ್ ರೋಡ್ ಬಂದ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಮಡ್ ರೋಡ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

Sri D. B. KALMANKAR.—One more thing I want to make clear. Probably he is thinking that the present Chief Minister who happened to be the Public Works Minister for a long time might have influenced to provide better roads in Gulbarga. He might be under the impression that Gulbarga has got all cement roads in every village. That is not the case. We people who come from Hyderabad Karnatak area are feeling that we are neglected even now, as we were neglected in the past. Even if my hon. friend Mr. Gureddi takes out the mileage, he will probably come to know that the mileage in Gulbarga District is less. I have seen Bijapur District also. Bijapur had the advantage of being in erstwhile Bombay State. There have been more roads and they are hundred times in a better position than Gulbarga. So, I for one think that though we have been giving so many proposals every year for taking up roads under State Fund Roads none of the roads have been taken up. In our Aland Taluka, I would submit there are no roads at all excepting one roadfrom Gulbarga to Aland. There is not one tar road or cement road. There are no communications in the interior. I had suggested that some roads might be taken up. There is one small road from Vajrakan Salyar and also there is one more road from Aland to Dudini which is a Railway Station. The length of these roads put together may cometo about 30 to 35 miles. These roads are very mportant roads, Though they are very important, they have not been taken up. The Road Transport Department are not willing to ply buses on these roads. In Maharastra what they do is even if there are metal roads, they ply buses on these roads. That is not the case with our Transport Department.

Then I would come to Irrigation. Our Hon. Finance Minister has said that just to safeguard the interests of the State, the State Government have taken up so many big projects both under Cauvery and Krishna Basins though they may not be completed

within a short period. What I submit in this connection is that Mr. Boothalingam who had been to Bangalore had himself admitted that we have done a great blunder in spending crores of rupees only on Major Irrigation Schemes. He has further said that we could have ventured upon short term schemes also. Besides these major irrigation schemes, the Government could have given sufficient funds for minor irrigation schemes, lift irrigation schemes and well irrigation schemes. If they had done it from the very beginning, we could have been self-sufficient in food. But the difficulty is we have been spending crores and crores of rupees on major irrigation. Out of Rs. 250 crores we have spent Rs. 90 to 95 crores on major irrigation, with the result the State has only 9.9 per cent irrigation. That being the position, we have not been able to overcome our food deficit. Secondly the area that is covered under the Minor Irrigation, as per figures given, is only to the extent of 3,44,230 acres. This is what achievement we have achieved during the last 17 years. But for minor irrigation a very meagre amount is provided when compared to the funds provided last year. It can be seen from the Capital Outlay that a provision of 42.99 crores has been provided. Out of this, 15 crores have been reserved for irrigation and 7 crores for hydro-electric power. Last year irrigation had been given much more amount than this year. We have 3.17 crores less this year for irrigation. That means we get lesser amount earmarked for irrigation schemes. We have been urging that Upper Krishna should be taken up immediately and completed. It requires about Rs. 165 crores. For the first stage it requires about 70 to 80 crores. Now only Rs. 2 crores have been allotted for this project. This is not at all sufficient. Last year we M. L. As. coming from Gulbarga, Bijapur and Raichur submitted a representation to the then Chief Minister Sri Nijalingappa, saying that this project must be taken up immediately and completed because in every three years, there is a famine in that area and this area is very backward industrially and economically. We urged that at least Rs. 20 crores might be provided for this project to start with. In spite of our representation and in spite of repeated agitation, only Rs. 2 crores are earmarked for this project. At this rate, I am afraid, it may not be possible to complete this project even within 60 to 80 years. Sri Siddiah has said that at least 12½ crores should have been given for this project. The hon. Member has taken into account the backwardness of the three districts in respect of irrigation and also in respect of industrialisation and education. I entirely agree with the hon. Member. If this project is completed the State's food problem can be solved without any difficulty and these Districts will become granary of grains in our State. Therefore, I would submit that the Upper Krishna should be taken up in all earnestness and it should be treated on war footing. The Government must see that more funds are given for this project.

There are some other projects like Bhadra and Thungabhadra projects which are completed. Today we are able to irrigate more than 7 lakhs of acres under these two projects. Even in respect of

(SRI D. B. KALMANKAR)

these projects, their complete potentiality has not been tapped and the figures given are not correct. Digging channels and field channels have not been completed and therefore water could not be utilised. The Public Accounts Committee has made a reference regarding that.

In our area, we have no buildings for Courts. In Aland, we have no building for Court. I have been agitating for the last so many years. A provision of 22. 50 lakhs for Court buildings has been made. I would request the Hon'ble Chief Minister to consider and sanction a Court Building for Aland with quarters for the Munsiff and other staff.

5–30 P.M.

Then regarding power, I have to submit that this year the allotment is rather less. The other day I was discussing with the Deputy Minister about the villages to be electrified and pump sets to be provided. I was told that out of 8 crores of money, 4½ to 5 crores are required for maintenance and very little is left for taking up new villages. According to him a tentative figure of 250 villages were mentioned. Last year we had 500 villages electrified and 20,000 pump sets were sanctioned. This year, the target is very bleak and I would request the Government that in the interest of production of more foodgrains and in the interest of industrialisation, this figure may be taken up at least on par with last year and more funds may be allotted for electricity.

With these words, I wish to thank the Chair for giving me an opportunity.

†ಶ್ರೀ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ಧಪ್ಪ (ಕುದೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೇ ವಿನಃ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಮೊದಲಿದ್ದ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾನಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಡ್ಡು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಲಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶದವರಿಂದ ತರಿಸದೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥಾ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್‌ಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಾವರೆಕೆರೆ, ಕೆಂಚನಪುರ,

ಬಿಸ್ಕೂರು, ಮಾಯಸಂದ್ರ, ದೊಡ್ಡೇರಿ ಪಿಕಅಪ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 8-10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಆ ಪ್ರಾಂತದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 200 ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳು, 25 ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಳಪಟ್ಟಂಥ ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸಾಲದು. ಅದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸಬ್-ಓವರಸೀಯರ್ ಆಗಲಿ, ಇಂಜನೀಯರ್ಸ್ ಆಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ 8 ಎಕರೆ, 9 ಎಕರೆ, 10 ಎಕರೆ ಇರುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸುಖ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಈ ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಸೇರಿಸಿ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 6 ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ 13 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ತರಿ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ತಿಪ್ಪೇಗೌಡನಹಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 35 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಪಿಕಅಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ತಿಪ್ಪೇಗೌಡನಹಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸವೂ ಸಹ 3 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಅನ್ನದ ಅಭಾವ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಿಪ್ಪೇಗೌಡನಹಳ್ಳಿ ಜಲಾನಯನಕ್ಕೂ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆಗಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಿಕಪ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಬಿಸಿಲು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಮೇ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ನೋಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜನೀಯರ್ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಆಯಿತು. ಇವೊತ್ತು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು, ಪಿಕಅಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸುವುದು ಇವುಗಳ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಾರಿಗಳ ಸಂಚಾರ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹೀಗೆ ಲಾರಿ, ಕಾರು, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳ ಸಂಚಾರ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ದಿನವಹಿ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಸಾಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರಾಯಶಃ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಲಾರಿಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಲಾರಿಗಳವರು

(ಶ್ರೀ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೂ ದಾರಿ ಬಿಡದೆ ಮಧ್ಯೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು-ಬೆಳಗಾಂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಡಬಲ್ ರೋಡ್ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು-ಮಂಗಳೂರು ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಡಬಲ್ ರೋಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ವಾಹನಗಳ ಓಡಾಟಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶರಾವತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಆದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಕಂಬ, ತಂತಿ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವೂ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸ ಬೇಕಾದ ಕಂಬ, ತಂತಿ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತನು ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆದು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರ ಗಂಟಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನೀರು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ರೈತರು ನೀರಗಂಟಿಗಳಿಗೆ ಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳಿಗೆ ನೀರಗಂಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಬೇಸಿಗೆಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ ಬಿಡಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು—ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡೇರಿ ಬಳಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದೆ. ಇಂಥವು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೂ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಂಚನಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಹರ್‌ವರೆಗೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅಗಿ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳಾಗಲೀ, ಸಣ್ಣ ಜಲಾಶಯ ಗಳಾಗಲೀ ಅಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪಡೆದಿರುವ ವರು ನೌಕರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಬಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿನ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿನ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒಟ್ಟು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಗುರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಏನೋ ಭಯವಿರಬಹುದು. 1972ನೇ ಇಸವಿ ಆದಮೇಲೆ ನಾವು ಪುನಃ ಜನತೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ದೇಶ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ತಲೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಂತೂ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡಬಹುದೋ ಏನೋ. ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು, ಎಂದಾಗಲೀ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣ ಬೇಸಿನ್ ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೃಷ್ಣ ಬೇಸಿನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ರಾಜ್ಯ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಚಪ್ಪಡಿ ಎಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಬೇರೆಯವರು ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾತ್ರ ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ. ನಿನ್ನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ನಿಜ, 32 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಛಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿ 170 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ? ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ 170 ಕೋಟಿ ಆದಾಯವಿದ್ದರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ಅದನ್ನು ಈಗಲೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವುದೋ ಎಂಬ ಭಯವಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಬಲ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಹಿತ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ನೂರಾರು ಕೋಟಿಯಾಗುವುದು. ಇದಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಜನರು ಬದುಕಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು, ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ? ಅನ್ನವಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸಮಾಜದ ಧರ್ಮ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೃಪ್ತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ, ಕಾಲಮೇಲೆ ಕಾಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಷೋಕಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಇಸ್ಪೀಟು ಆಡಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ರಾಜ್ಯ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ? ಖಾಸಗಿಯವರು, ಶ್ರೀಮಂತರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಮಾಡುವರೇ ? ಅವರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲವೇ ? ಸರಕಾರದವರು ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದು ಸುರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ, ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಬಾಬುಗಳಿಗೇ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಗೆ 20 ಕೋಟಿ ಕೊಡುವುದು, ಅಕ್ಕಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು, ಇದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯೇ ? ಅವಶ್ಯಕ ಇರುವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದು, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಇಲ್ಲ.

Sri S. V. AGNIHOTRI (Dharwar-Rural).—It is a matter of opinion.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—It is a fact. It is already proved. Why do you dispute ? ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರು ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಬಾಯಿತುಂಬ ಬಯ್ಯಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ರಕ್ತ ಕುದಿಯುವುದು. ಅವರು ಆಂಧ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ದತ್ತುಪುತ್ರರು ಅನ್ನುವಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಚೈತನ್ಯ, ದಿಟ್ಟತನ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯಗಳ ರೀಷಫಲ್ ಆಗಿದೆ. I ask my dear friend Sri Agnihotri : Why did the Chief Minister not tell the Prime Minister to change him ? Dr. Rao has throughout proved to be a party siding Andhra ; he is going against the interests of the Mysore State. Why did not this Government pursue and get his portfolio changed ? ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಖಾತೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

Sri S. V. AGNIHOTRI.—Our Chief Minister is not a small man to interfere in the Central administration.

Sri C. M. CHURCHIHALMATH.—He is not so small as to interfere with the rights of the Prime Minister.

Sri H.N. NANJE GOWDA.—But he is selling away the rights of the people of the Mysore State. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರು 51ನೆಯ ಇಸವಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, 56ರಲ್ಲಿ ಬೌಂಡರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಅದರಮೇಲೆ ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮಿಷನ್ ಆಯಿತು, ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರು, ನಂತರ ಮಾಜಿ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರದ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಗೋದಾವರಿ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾಕ್ಕೆ ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. The statement made by the Union Minister in 1963 amounts to executive direction to the State under the Constitution. If the Centre has the authority to give executive direction, under the same law you could plead for the dismissal of the Andhra Government. Who advises the Prime Minister in this ? It is the Union Irrigation Minister. ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರೆಡ್ಡಿಯವರ ದತ್ತುಪುತ್ರರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವುದು ಆಂಧ್ರದವರನ್ನು ಬದುಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಏಕೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ? You could have told the Union Government. You could have warned them. You could have given an ultimatum to them. If you take some decision, we can give them an ultimatum. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರು ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಖಾತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ನಾವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಆ ಭಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಏಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ? Why don't you compel the Prime Minister to remove that portfolio from Dr. K. L. Rao ? ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರು ಇರುವವರೆಗೆ ಗೋದಾವರಿ ಡೈವರ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಆಯಿತು, ಈ ದೇಶದ ಜನರಮೇಲೆ ಚಪ್ಪಡಿ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕೇ ? ಖಾಯಮಾಗಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್. ಅದರಲ್ಲೂ

ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ. This depends mainly on irrigation. ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡಿನವರು ಬಂದು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿತ್ತು ; ಪಿ ಎಲ್. 480ರ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿತ್ತು. 1200 ಕೋಟಿ ಹಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಮೆಷೀನರಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದೂ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪಿ.ಎಲ್. 480 ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಜುಕೇಷನ್, ಸಿ.ಐ.ಬಿ.ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

Sri S. V. AGNIHOTRI.—It is a disunited front.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—That is a fact I am telling. I can convince the hon'ble Member on that matter also. ನಾನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಖಾತೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ ಇವೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಹಾರ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5–30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏಕಾಗಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೊಡಿ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಏಕೆಂದರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವವರು ಅವರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಆ ಸಾಮ್ಯ ಏನು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಲಾಟ್ರಿಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಾಟ್ರಿ ಇರಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇವತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹಣ ಬಂದರೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಳ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಹಣ ಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಬೇಡ, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಡ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕಟ್ಟಲು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು, ಅದೇ ರೀತಿ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ ಅಂತ ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ, ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಿ, ಅದು ಕೊಡಿ ಇದು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವವರು, ನಾವು ಯಾವುದೇ ಬೇಕು ಎಂದರೂ ನಮಗೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಲೋಕೇಷನ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಹೊಸಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಅಂತೂ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಈ ತರಹದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ 4 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣಾಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಪಂಚವು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್‌ಫ್ರಕ್ಟ್ಯುಯಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡೀಚರು ಆಗುವುದು ಬೇಡ.

ಕಾಳೀ ನದಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುರೆಡ್ಡಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಅದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಕೈ ಸುಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೈ ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ನಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಂಥೆಂಥಾದ್ದನ್ನೋ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾ ಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳು ಬಿದ್ದೇ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಮಾಡಿದಿರಿ. ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳ ವೈಖರಿಯನ್ನು. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್‌ಗಳವರು ಓಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಇಷ್ಟು ಜನ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀ ಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಮಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಅನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರದ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಾದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾಯಂಆಗಿ ಕುಳಿತೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು, ಕಾರ್ಪೊ ರೇಷನ್ ಆಗಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಆಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೋ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆ. ಯಾವುದನ್ನೇ ಮಾಡಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರೊಗ್ರೆಸ್ ಆಗಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮಾಡಿರಿ. ನಾವು ಕೃಷ್ಣಾ ಕಾವೇರಿ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರ ಕಿವಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. They are not up to the mark in these matters. ಇನ್ನು 20 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನದಿ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಗೆ ಹಣ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಅನೇಕ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕರೆಂಟ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು, ಹಣಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು, ಹೀಗೆ ಹಣ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನು ? ಕಾವೇರಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಾಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ರವರು ಇರುವವರೆಗೂ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಮತ್ತೆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡ್ರಿ ಅಂತ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಡಿಲೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಡಿಲೇ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಗುಲಾಟಿ ಕಮಿಷನ್ ಆಯಿತು, 1963ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಮುಂದೆ ಆಯಿತು, 1968ನೇ ಇಸವಿ ಆದಮೇಲೆ ಆಯಿತು ಇದೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಎಂದರೆ ಡಿಲೇಯಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್‌ಟಿಕ್ಸ್. ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ಆಂಧ್ರದ ಏಜೆಂಟರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರದವರಿಗೂ, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವರವರು ಕನ್ನೈವಾಗಿ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಚ್ಚರ, ಎಚ್ಚರ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಹನವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಓಡಿಸಿ, ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ (ಲಿಂಗಸಗೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗಾಗಲೆ ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಂದು ಅವು ಪೂರೈಸಿವೆ. ಅಷ್ಟಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಖಾತೆಗೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನಾವು ಈ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 40ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 20 ಭಾಗ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ನೂರಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 9–10 ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೊಂದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ. ನಾನು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಇಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಉತ್ತೇಜನ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲುತನ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗಿರ ತಕ್ಕದ್ದು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೇ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳು. ಒಂದು ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೃಷ್ಣಾ ವ್ಯಾಲಿ. ಈ ಎರಡು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗಿನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಎರಡು ವ್ಯಾಲಿಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿನ್ನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಬಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದವರ ಪರವಾನಿಗೆ ದೊರೆತಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೀಗ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವುಗಳನ್ನು ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸಾಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ದುಷ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೇನೂ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಕ್ಷಾಮ ತಲೆದೋರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಜಮೀನೇನಿದೆ ಅದು ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದದ್ದು. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22–23ಲಕ್ಷ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು 100 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಾಲದು. ಇದನ್ನು ನಾವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದಾಗ ನಾವು ಇದರಿಂದ ಸುಖಪಡುವುದಿನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ? ಆದರೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ: ಅದೇನೆಂದರೆ ಆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಇರುವತನಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಅಪಾಯ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಆತ ಅಲ್ಲಿರುವತನಕ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ)

ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆತನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಗುಲ್ಲಾತಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಈ ದಿವಸ ಈ ಎರಡು ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡದೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದುರ್ದೈವ. ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಲು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗದು. ಆತ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಕೆಲಸ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಆತ ಅಲ್ಲಸಲ್ಲದ ತೊಡಕನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಾವು ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಆ ಕೇಂದ್ರದವರ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಾಯದೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದೇ ಲೇಸೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷ್ಣಾವ್ಯಾಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿವ್ಯಾಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನುಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣಾದಂಡೆಗೆ 20 ಕೋಟಿ, ಕಾವೇರಿವ್ಯಾಲಿಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಸಾಲದೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆದರಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಂದ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಎಕರೆಗೆ 200–300 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೋ ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ 45 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು 3–4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಡೊನೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಯೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ಹಂತಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎಡದಂಡೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಲದಂಡೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 10–12 ವರ್ಷಗಳು ಏಕೆ? ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಎಡ ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡೂ ಕಡೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಜನರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಹಣ ಕೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದಾಗಲೀ ನೀರು ಸಿಗದೆ ಇರುವ ದೇಶ ಎಷ್ಟೋ ಇದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತುಮಾಡಿ ಪಿಕಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ 7-8 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸಿಗಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಜ್ಞರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಗಳಿರಲಿ, ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. 60 ಅಡಿ ಅಥವಾ 80 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಆಳ ತೆಗೆದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ರಿಗ್ಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರು ಆಳವಾದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವ ಬ್ಲ್ಯಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಮೆಷಿನ್ನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಅಂತಹ ಮೆಷೀನನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[CHAIRMAN (SMT. K. LEELAVATHI RAI) in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಚೇಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮರಾಮತ್ತು ಶಾಖಾಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತಾನಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಮತ್ತೆ ಆ ಉದ್ದೇಶಸಾಧನೆಗೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ⅛ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾಗಿ ಹೊಸ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಉಳಿಕೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ, ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಡಿ ಮೊಬಲಗು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ, ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದೆ, ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಯಾವರೀತಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಹುತೇಕ ಜನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

6-00 P. M.

ಇದರಿಂದ ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ ಉಂಟಾದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಸುಭದ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಚೇಗೌಡ)

ಯುವರು, ತಪ್ಪು ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಇದುವರಿಗೂ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆದರಿಂದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕಂತ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖೆಯ 98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 220 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಐ. ಎ. ಡಿ. ಸಿ. ಮತ್ತು ಐ. ಎ. ಎ. ಪಿ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಎಂದೂ, ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಬೆಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 12 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದದ್ದೇ ಆದರೆ, ರೈತರಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕವರು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಈಗಿನ ಬಜೆಟು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಇದೇ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ 7 ಕೋಟಿ ಈ ಸಾರಿ 10 ಕೋಟಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ದಿನಸಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಾದರೆ, ಬಹುಶಃ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದಾದರೆ, ಅದು ವ್ಯವಸಾಯ. ಬರೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದರೆ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕುಗ್ಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿಯ ಕ್ಷಾಮದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ 700 ಕೋಟಿ ದಿನಸಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಹೇಳುವಂತಹ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ನಾವು, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, 100ಕ್ಕೆ 10 ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಇದೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಬಹುಶಃ 4–5 ಪರ್‌ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನಾಗಲಿ, ಮಧ್ಯಮ ಇರಿಗೇಶನಾಗಲಿ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಶನಾಗಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು, ಏಕೆ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂಬುದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಭೂಮಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಆದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತಾರೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗತಕ್ಕ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾನೇಜೀರಿಯಲ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಎರಡು ಮೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ 5—10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಧೃಢ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು

ಸಾಧ್ಯವೋ, ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಷೇರ್ ಭಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಏಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು ? ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬರೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕಡೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ, ಫಸಲು ಇಟ್ಟರೂ ಫಸಲು ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಗತಿ ಏನು ? ಇವತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ ? ಅವನಿಗೆ ತಾನು ಹಾಕಿದ ಫಸಲು ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ, ಆತನ ಕುಟುಂಬದವರು ಹೇಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಬೇಕು ? ಇನ್ನು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಯಾ ತಾಲುಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸ್ಥಳಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೊಂದು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮೊದಲನೆಯ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವವಿರುತ್ತದೆ, ಸಾಲ ಇರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಬಟವಾಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನು ಸಾಲಗಾರ ಆದ ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದಸಾರಿ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದರೆ 10-15 ಅಡಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿರುವ ರೈತನ ಪಾಡು ಏನು ? ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ತೋಡಿರುವ ಬಾವಿಯ ದಡ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ಸಣ್ಣ ನೌಕರಿದಾರನಿಗೆ ಬರುವಷ್ಟು ಖಾಯಂ ಆದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಪಾದನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗಾಗಲೀ ಖಾಯಂ ಆದ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾದ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೈತನು ಹಾಕಿದಂತಹ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಅವನಿಗೆ ಆದಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 3-4 ವರ್ಷಗಳೇನಾದರೂ ಫಸಲು ಹೋದರೆ ರೈತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ 100 ಎಕರೆ 500 ಎಕರೆ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಪದವೀಧರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ ? ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿಂತ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾದ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುತಕ್ಕ ರೈತರು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರಿಂದ ಎಕರೆಗೆ 6 ರೂಪಾಯಿ ಸೆಸ್ಸನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 1,500 ಮೈಲ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಇಂತ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಚೇಗೌಡ)

ಗ್ರೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಗುಂಡಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಬೀರೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪ ಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿಯೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಿಗಾಗಿ 3 ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿದರೆ 100 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದು ಇವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು 20 ಸಾವಿರ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡ ಬೇಕು, 8 ಸಾವಿರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, 3 ಸಾವಿರ ಡೀಜಿಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು 700 ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 20 ಸಾವಿರ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಡಿಫಂಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವೊತ್ತು ಒದಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ರೈತನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ರೈತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಮೇಲೊಬ್ಬರು ತೋರಿಸಿ ರೈತನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಬರೀ ಒಂದು ತೋರಾಣಿಕೆಯ ನಾಟಕದ ಬೇಡಿಕೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆದರೂ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೆ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ 3 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಹೊಳೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹೊಳೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದರೆ

ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಯಾರು ಯಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಬಂದು ಹೋದರೂ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇವರ ಮುಂದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕು. ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಅಲ್ಪ. ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಇವರು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಕೆರೆಗಳ ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಲೋಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಫಾಯಿದೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ಲಾನನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ಆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆಗಳು ಮಾರನೇ ವರ್ಷವೇ ಒಡೆದುಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ತರೀಕೆರೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ ಜೋಡಿಕಟ್ಟೆಯನ್ನು 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರು. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಹೋಯಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಕಡದಕೊಳಲೆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು, ಅದು ಸಹ ಒಡೆದುಹೋಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಡೆದುಹೋದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಕಟ್ಟಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಕೆರೆಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಒಡೆದುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಬೀರೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಮದಗದಕೆರೆಗೆ ಒಂದು ನಾಲಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸೂಪರ್ ಪ್ಯಾಸೇಜಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ರೋಡ್ ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಈ ನಾಲೆಯ ನೀರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಹ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ನಾಲೆಯ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಬರುವ ನೀರನ್ನು ನಾಲೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಾಲೆಯ ಕೆಳಗಿರುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ ಎಂದರೆ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ, ತಾಂತ್ರಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಚ್ಚುವುದು ಎಂದು ನಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಈ ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ. ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ರೈತರ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇದೆ. ದಾಸರಹಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರುಮಾಡಿ, ನಂತರ ಯಾರೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ)

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆರೆಯಿಂದ ಒಂದು ಎಕರೆಗೂ ಸಹ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹುಣಿಸೆಹಣ್ಣನ್ನು ತೊಳೆದಂತಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಬೇಕು. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗದೆ ನಿಂತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಓವರ್‌ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮತ್ತು ಅಂಡರ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೀರೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವುಗಳು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರಿಂದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಯಂಕಾನಾಯಕ್ (ಹರಪನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳು ಎಂದರೆ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಸಂಡೂರು, ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಾಪುರ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿಯ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದೆ, ಸರಿಯಾದ ಕೆರೆಗಳು ಸಹ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಅನಾನೂಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆಯ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಭಾಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂತೆ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬಾಲನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 20 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು 10 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು 3-4 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. 15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅರಸಿಕೆರೆ, ಕಂಚಿಕೆರೆ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ರೋಡನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಗಳು ಸಹ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಆ ರಸ್ತೆ ಹಾಳುಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ-ಹೊಸಪೇಟೆ, ಹರಿಹರ-ಹರಪನಹಳ್ಳಿ-ಜಗಳೂರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೂರಾರು ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ 5 ಮೈಲಿಯನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಬೇಗನೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವು

ದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 1962 ರಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಿರುವುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ತೋರಿಸಿದುದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು 3–4 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6–30 P.M.

ಇನ್ನು ಹೊಸಪೇಟೆ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಉಕ್ಕು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೇಗನೆ ಇದು ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ.)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಎರಡು ಮೂಲಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಒಂದನೇದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭೂತಗಳು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಭೂತ ಇನ್ನೊಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಭೂತ. ಇವೆರಡೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ನದಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದಗಳು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬೇಗನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಭೂತವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಟೈಂ ಫಾಕ್ಟರು ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇಂದು ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಆಗಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಗಂಟು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಇಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಲೇ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತೋ ಏನೋ ಇದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೂರು ಲಕ್ಷದ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷದ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಇವೆಲ್ಲ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಮುಗಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರಿಗೂ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ತಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗಲಿ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಆಗಲಿ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಇನ್ನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದುದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾಲಮಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೇ ಆಗಲಿ ಇವರು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎಂಟು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವನ್ನು ಮುಗಿಸಲೇಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಪ್ರಿಯಾರಿಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಇಂತಿಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳಾದರೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರೀಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಳು ನಿಂತಿವೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಆ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೂ ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದರಲ್ಲಿ ಟೈಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿರುವುದು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಮೊದಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ರೇಟುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ರೇಟುಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಏರಿಸುವುದು ಹೀಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಇದ್ದ ಅಂದಾಜು ನೂರು ಕೋಟಿ ಆ ನಂತರ ನೂರೈದು ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಇದು ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗೆ 200 ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ದೇಶವನ್ನು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯಲು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಜನೀಯರುಗಳು ಇಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪಾಲು ಎಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯು.ಪಿ. ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂ.ಪಿ.

ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳು ನಾಲ್ಕಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಜನೀಯರುಗಳು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೊಂದರಲ್ಲೇ ಒಂಬತ್ತು ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಏನು ಕೆಲಸ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರುಗಳಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಒಂಬತ್ತು ಜನರು ಇದ್ದರೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಳೆ ಕುಂದ್ರಿ ಎನ್ನುವ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ್‌ರವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇಂಜನೀಯರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ. ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ, ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಇಲಾಖೆ ಲಂಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೇದು, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಎರಡನೇದು ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೂರನೇದು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗುವ ಹಣ ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟಿಯಷ್ಟಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಲಂಚಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಅಂದಾಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ರಿವೈಸ್ಡ್ ಆಗದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭಾವ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ನಾಯಕರಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಶಿ ಮತ್ತು ಪೆರೇಡ್ ಹೋಟೇಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನೀಯರ್, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಅವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂಜನಿಯರ್‌ಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ರೋಡ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನಿಂದ ಆರು ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ದುಡ್ಡು ಪೂರ್ತಾ ಪಾವತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ವೆಹಿಕಲ್ ಮಾತ್ರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಹೆಸರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಆಗಿಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಲಾರಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ ಲಾರಿ ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಲಾರಿಗೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ್ದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದಿಂದ ಆರು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಆರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹಾಗೇ ಓಡಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಲಾರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಆದರೆ ಆರು ಲಾರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು, ಆರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಮಹಾನುಭಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಇಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾಯಕರ ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಚಿನ್ನದ ಹಾಗೆ ಕೋಡಿ ಹರಿಸಿದರು. ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಒಂದು ಲಾರಿ ಹಿಡಿದು ಕೇಸು ಹಾಕಿದರು. ತಕ್ಷಣ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರಿಂದ ಫೋನ್ ಬಂತು. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು, ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು. ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕು ಆದುದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕೂಡ ಈ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಎಷ್ಟು ಕೀಳುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿ ಏನು ಇತ್ತೋ ಅದರ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾಣಿಕ್ಯಂರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂತಿದ್ದೆ. ಅವಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಸನದಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿನವರೆಗೆ ಟಾರ್ ಹಾಕುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಫೋನ್ ಬಂತು. ಅವಾಗ ಮೊದಲು ಯಾರು ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ರೀತಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಟಾರ್ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಅವರಿಂದ 15 ಪರ್ಸೆಂಟು 20 ಪರ್ಸೆಂಟು ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿಸಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಈ ಪಿ.ಡಬ್ಲು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಷ್ಟು ಕೀಳು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 10 ಸಾವಿರ ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, 2,500 ಸಿಮೆಂಟ್ ಮೂಟೆ ಯನ್ನು ಅಂದರೆ ¼ ಭಾಗದಷ್ಟು ಕಾಳಸಂತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಇಲಾಖೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಿಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಂದುಬಿಟ್ಟು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಸಿಮೆಂಟ್ 7–8 ರೂಪಾಯಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಿದೆ. ಕೇಸು ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಿದರ್ಶನ ಇದ್ದರೂ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಿ.ಡಬ್ಲು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 10–6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಟಾರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ¼ ಭಾಗದಷ್ಟು ಟಾರ್ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ದರಿದ್ರ ಡ್ರಂನ್ನು ಉರುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಲೀಕ್ ಆಗಿ ವೇಸ್ಟೇಜ್ ತುಂಬಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹಳೇ ಡ್ರಂಗಳು. ನೀವು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಒಂದು ಮೂಲೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ವೇಸ್ಟೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಡ್ರಂ ಉರುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಭೂಮಿಮೇಲೆ ಹರಿದು ಹೋಗಿರುವ ಟಾರ್ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಕೂಡಿಸಿ ಮುಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಈ ರೀತಿ ¼ ಭಾಗದಷ್ಟು ವೇಸ್ಟೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಓರ್ ರೋಡ್ ರೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಟಾರ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಡ್ರಂಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ.

ಇನ್ನು ಲಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3–4 ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಲಾರಿ ಟೈರುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ 6–6 ತಿಂಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿರುತ್ತೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದೊಂದು ಲಾರಿ ಒಂದು ದಿವಸ ನಿಂತರೆ 100 ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ 70—80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಃ ಲಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಬದಲು ಅಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಿ. ಡಬ್ಲು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿ ಕತೆ ಕಡಿಮೆ, ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆ, ವೇಸ್ಟೇಜ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನೌಕರರು ಅವರವರ ಸೀಟಿನಲ್ಲೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಫಿಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯು ತ್ತಾರೋ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಆದರಲ್ಲೇ ಕಾಲುಭಾಗದಷ್ಟು ಟೈಮನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್‌ನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ವೇಸ್ಟೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ. ನಿಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೋ ಆದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂತಹ ಕೀಳುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ 75 ಕೋಟಿ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಇನ್ನು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುವುದನ್ನು ಉಳಿಸ ಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗ

ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸರಿ. ಕೃಷ್ಣಾ-ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರೀ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಇಡೀ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸಮಗ್ರ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತು ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ, ತ್ವರಿತದಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಹಜ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಇವೆ, ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ತವಕ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಎಂದು ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಲಾಭದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮೊದಲು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು, ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಂದಾಜುಗಳು ತಯಾರಾಗಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿವೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಉಂಟು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಉಳ್ಳಾಲ ವೆಂಟೆಡ್ ಡ್ಯಾಂ, ತಲಪಾಡಿ, ಇಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಮುಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನದಿಗಳಿವೆ. ಆ ನದಿಗಳ ನೀರೆಲ್ಲ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ನೇತ್ರಾವತಿ, ಗುರುಪುರ, ಈ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಆ ನೀರೆಲ್ಲ ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 150 ಇಂಚು ಮಳೆ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನೀರು ಇಂಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಕಡ್ಡಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈವೊತ್ತು ತಡ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರುವುದಾದರೆ ಈಗ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ನೇತ್ರಾವತಿ ಮತ್ತು ಗುರುಪುರ ನದಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹದ ಹೃದಯವಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಹೃದಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೋ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ. ಉಳಿದ ಅಂಗಾಂಗಗಳೂ ಉಂಟು. ಕೆಲವರು ರಸ್ತೆಗಳು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಮನುಷ್ಯನ ನರನಾಡಿಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ನರನಾಡಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ, ರಕ್ತ ಸಂಚಾರವಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತಿಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪಬೇಕು. ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಗುಡ್ಡ, ಬಯಲು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದವರು. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ)

ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸೇತುವೆಗಳು ಕೂಡ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಐದಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ, ಮಿಸ್ಸಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಸೇತುವೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಳ್ಮರ, ಕೋಣಾಜಿ, ಇಂಥ ಕಡೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಬರುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು-ಮಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಅಗಲವಾಗಬೇಕು. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅವಘಡಗಳಾಗುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಯಾರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಇದೆ.

ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಉದಾಸೀನತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ವರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪೂಜಾರಿ ವರ ಕೊಡ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡ, ಟೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಕರೆದರೂ ಕೂಡ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಡಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಈ ಕಡೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಡ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಂಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತನದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಂದರುಗಳ ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗ್ರೆ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶ ಉಂಟು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಐದಾರು ಸಾವಿರ. ಬೋಳೂರು ಬೆಂಗ್ರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವೋಟ್ ಇಲ್ಲ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಬಂದರೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರು. ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ, ಬೇಕಾದ ಶಾಲೆಗಳು, ಬೇಕಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಣಂಬೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಬಂದರು ದೊಡ್ಡದು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಇತಾಳ್ ಅವರು ಭೂತ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಂದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೂತವಿದೆ, ಸ್ಮಶಾನವಿದೆ. ಅಂಥ ಸ್ಮಶಾನದ ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು. ಸ್ಮಶಾನ ಇರುವಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದು, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದೆವು. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತರ್ಕ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಜನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಈಗ ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭೂತಕ್ಕೆ ಹೆದರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಭೂತ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಇತಾಳರ ಸಲುವಾಗಿ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ, ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

7-00 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗಲೆ (ಕಾಗವಾಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವೊದಗಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು, ಅಥಣಿ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ರಾಯಭಾಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 50 ಲಕ್ಷ ನೀರಾವರಿಯಾಗಲು ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ, ವೇದಗಂಗ, ಕೃಷ್ಣ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೈತ್ರಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ನೀರು ಬಿಡದೆ ತೊಂದರೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ.

ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ–ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 46–47 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನದಿ ಹರಿಯುವುದು, ಆದರೆ 20 ವರ್ಷದಿಂದ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳುತ್ತಾರೆ. ಬಾರ್ಡರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೌಕರ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಥಣಿ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ರಾಯಭಾಗ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗೋರೂರು ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ಅದು ಹೆದ್ದಾರಿ ರಸ್ತೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಲು 50 ಮೈಲಿ ದೂರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಗೋಕಾಕ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ಲಾನು ಮತ್ತು ಅಂದಾಜನ್ನು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ 3 ಮೈಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಲೈನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಆ 3 ಮೈಲಿಗೆ ಲೈನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ 10 ಮೈಲಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಮಧ್ಯೆ ಬರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದು. ಐನಾಪುರದಿಂದ ಕಿತ್ತೂರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಶೆಡಬಷ್ಟೇಷನ್ ಕಡೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಿರಗುಪ್ಪದಿಂದ ಮಂಗಾವತಿಗೆ 3 ಮೈಲಿ ಇದೆ, ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಿದೆ, ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವುವು ; ಇದೊಂದು ಅನಾನುಕೂಲವಿದೆ, ಇಂಥ ಕಡೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ದವಾಖಾನೆ ಇಲ್ಲ, ಕೊಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಗುಂದ ಮೊದಲು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿನವರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮೊದಲು ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜೀಪು ಹೋಗುವ ಕಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇತರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾರಿ ನೋಡಿ ಮಣೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಾರ್ಡರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ಕಾವಲ್ಲಿ ಕೆರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ಲಾನು ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ 4 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರಸ್ತೆ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and meet tomorrow at 1.00 P.M.

The House adjourned at Ten Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 6th March 1969.

WD 12500–GPB–600–16-5-1969